

מיכאל בורדז'יאן הציג לפני כשנתיים בגלריה מבט בדיוק את אותו סוג־ציור שהוא מציג בי ביתן האמנים. כמוהו גם **נפתלי גולומב**, בתערוכת־היחיד הראי שונה שלו בשנה החולפת. אין פה שום דבר חדש, לבטח לא עבודתו תיו של ג'רדי לוי, העשויות קרי־מיקה ציבעונית, שהוצגו בגלריה הוראס ריכטר בעבר.

מה, אם כן, רצו אמנים אלה להוכיח? האם לא חבל על הכס־פים שהוצאו על הקטלוג הציבעוני המפואר, שלא היתה שום הצדקה להפקתו, מילבד התייעוד לצורכי האמנים עצמם?

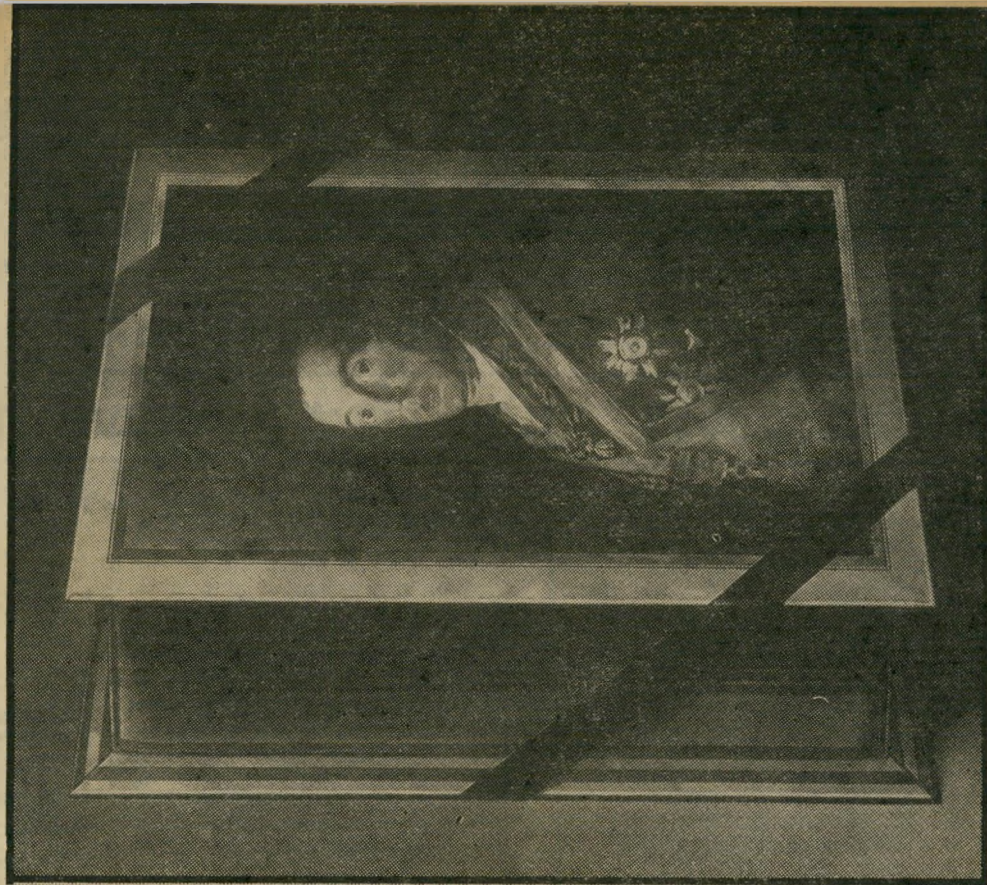
מי בוחש מאחרי הקלעים ב־אגודת האמנים, ומעניק את הזכות להציג למי ולמה?

היו בשנה האחרונה כמה תע־רוכות־יוקרה איכותיות, שהוצגו בביתן האמנים, ושהעלו מקום זה על המפה. חבל לקלקל רושם זה בתערוכה מנופחת, יומרנית ותפ־לה, כמו זו המכנה עצמה ריאליזם.

כתמים

אוסף מיוחד במינו של בובות קוריאניות, מלאכת־מחשבת ה־מייעדת לאספנים, מוצג בקומה העליונה שנפתחה זה עתה בגל־ריה שלוש עשרה וחצי ביפו. ה־אוסף מוצג בצורה מיוחדת, על גבי מדפים בגובה שלוש מטרים, עם תאורה תיאטרלית, ויחד עם סך כל היופי המהמם של הקומה החדשה, הרי שזה שווה ביקור. המירפסת היפה, הצמודה לקומת־הגג, מבטיחה להיות מוקד חברתי בערבי הקיץ.

מוקד חברתי נוסף, שהיה סגור לאחרונה מחוסר רישיון, ייפתח בשבוע הבא. זהו קפה קמיון, ה־צמוד לגלריה ארטא הירושלמית, מקומם של כל היפים והיסות, ש־אוהבים לשלב ביקור בגלריה עם תענוג חברתי, וגם לשטוף את העיניים.

"דגא כותרת" (לפי גויה) של מיכאל בורדז'יאן
מי בוחש מאחרי הקלעים?

תערוכה המכונה ריאליזם. קבוצת אמנים, שאין בינם לבין עצמם דבר מהמשותף, מציגה יחדיו. למה? אלוהים יודע.

נכון שבני־יורק חזרו לערכים הקלאסיים של צבע, מיכחול וכד. נכון ששם תמיד הלך סוג־ציור, הנמכר היטב — של פרחים ענ־קיים, המצויירים אפילו ללא מיכ־הול, בעזרת כל אביזרי הציור ה־מתחכמים והמכניים. אך מה לזה ולהתעוררות ולביצבוץ הזרם, ה־חדש, המתכנה ריאליסטי?

זהו רעיון מבריק, ויש לקוות ש־יאמצוהו.

ריאליזם -

מה העניין?

גל ההיתלות בנושאים "רציניים" ומחייבים לא פג. הזרם, שהתחיל עם תערוכות מסוג המחוות לכל מיני אישים וסיגנונות, דבק בגל הריאליסטי. יחד עימו הביא הגל לבית האמנים בתל־אביב את ה־

דבר. הלומה הוא, שבערים יוקמו פסלים ארעיים. כאלה העשויים מחומרים זולים, ושיוצבו לתקופות קצרות, כמו חצי שנה, ואחר כך יסולקו. עיקרון הזמניות והאר־עיות יאפשר לאמנים רבים להציג את פסליהם, ולגרום לתרבות להתחדש, ולא להיות כפותה ל־סנוביות ורדיפה אחר יוקרה. בי־צורה זו תתעשר תרבות העם, ה־תתלופה תתרום לאמנים ולציבור כאחת, והנוק הכספי יהיה מועט, ויחול בעיקרו על האמנים בלבד.

תר, ובתבליטים מקרמיקה, הת־לויים על קירות האולם השני, היא "מדברת" בשפה האופיינית לכמה מטובי אמנות המינימליזם האמ־ריקאים, כמו **אגנס מרטין**. אמנם, היא נעלבה כשה נאמר לה, וטענה שאינה מחקה איש, להיפך — היא בכלל באה מרקע של ספיגת תרבות אנגלית, בעת שהיתה סטודנטית בלונדון — אך נרגעה כשהוסבר לה שההשוואה היא לא לשלילה, אלא מחמאה. רעה אוהבת ליצור בחימר ה־רך, ולעצבו לפי ראות־עיניה. ה־עקבות שמשאירות ידה — בי־צורת תריצים לאורך ולרוחב ה־לוח — והקומפוזיציות היפות, נותנים תחושה של התכוננות בי־ציור ממש, ולא בתבליט, או משהו שנעשה "פשוט" מקרמיקה. גם בי־גלריה ש"ק, הסמוכה לבית ה־אמנים, מוצגות עבודותיה, אם כי בגדלים קטנים יותר, בגלל התנ־אים האובייקטיביים.

כמו נימפה, את זה שרעה רדליך נולדה בחיפה, אפשר לה־סיק מיד כשרואים את פיסלה, שי־הוא דמות אשה (ניסיתי לעשותה אז נכנעתי, והשארתי אותה יפה, אפילו שזה נראה קיטשי, אומרת רעה) יפה ומעודנת, כמו נימפה, בתנוחה מאוזנת, כשלגוה צמוד מיפרש, הפרוש לרוח הים. זהו דגם לפסל, שהיא חולמת שיוצב בגבול הקבע בין מצרים לישראל, כסמל לשלום.

פסלים משלה מצויים ברחבי ה־ארץ — בבית־ספר דתי, בשכונת ארמון הנציב, מצוי פסל בדמות ספירלה, בחצר בית־הספר על שם אלי כהן ברוממה מצוי תבליט קיר מקרמיקה.

לאחר ארבע שנים, שבהן לימ־דה רעה עיצוב־המוצר בבצלאל, היא מלמדת זו השנה השניה ב־אוניברסיטת חיפה. אבל ביתה נש־אר בירושלים.

יש לה, לאמנית הרבגונית וה־מעניינת, רעיונות מוצלחים, שי־כדאי שיושאלו עלידי הנוגעים

"התענוג כולו שלי"

אירופה-דלת ניקוטין בעישון עשירה בטעם.

תן טרמפ לחייל